

VÝŠ A VÝŠE

Román V. Lužické.

Dívka se zachvěla, hlava jí šla kolem, a aby nesklela, opřela se o strom. Snad to malíř také myslel, a proto jeho smělá bezohlednost, pro jeho: "nevidáno, švadlenka." Snad jí za to považuje celý kraj, snad již prsty na ni se ukazuje. V jaký to zaběhla labyrint se svou touhou po výš? — Dívce pojednou bylo úzko, připadalo jí, jako by se před ní byla rozevřela propast, hluboká, děsná, a kolem jako by šuměl les: "Chceš vysoko, ale spadneš hluboko!"

Lesem zavál večerní vítr, silící vůně koření a bylin lesních vzduchem se šířila a omamovala rozchvěnou obraznost ještě více; zářiček tamo zašustil v křoví, polního hlídače trouba zavzněla v šumotu lesních stromův, i zaplašila veverka, která utíkala výš a výš na vysokon jedli, až vyrušila ze spánku ptáčka, jenž se tam uhníždil. Tyto obyčejné lesní zjevy poděšily Marii. Krev její byla všecka rozprášená, srdce jí bušilo, v ústech hučelo to jako vodopád. Oko její v temnotě jen zřelo přisery. Začala se báti a uzavřela oči, zadrževši se kmenem. Co všechno asi skrývá v sobě ona děsná temnota lesní?

"Bože, buď při mně a neopouštěj mne," šeptala a poznamenala se křížem.

Pak, jako by posilněna modlitbou a křížem, téměř letěla dále.

"Však vy na mne vzpomenejte," byl za ní volal ještě baron. A už na něho vzpomínala. Kráčet tak sama a sama u večer lesem, je přece jen děsivé.

Clověk neví, odkud se naň vyříjí nebezpečí. Samota v lese u večer děsí. Les se otevřel, temnota objasnila, vyšla na pole.

Vyšší oddychla si z hluboka. Strach rychle zmizel jakmile u zřela sady Dubinské, park a střední zámeček.

Večer umínil vedro denní, i příroda zdála se oddychovati si za příjemného vánku večerního.

Níž a níže skláněly se stíny večera, ale rudá večerní záře je zase trhala; kam padly, tam na rychlo je ozlaćovala, že se rozestíraly po zemi a po okolí jako zlatotkané závoje. Tato sluneční hra s bohyní večera měnila krajinu v kouzelnou říši, měnila i náladu duše po své zálibě. Tam, kde byla tma a beznadějnost, vkouzila libý sen bláhového doufání a víry, tam kde truchlila duše a lkala, vyloudila úsměv uspokojení a sladké tiché. Svět pojednou byl krásnější, budoucnost jasnější, naděje luznější, a světlí andělkové vznášeli se vzduchem.

Kouzla to letního večera, luzné, krásné klamy, jež se rozprehnou, až královna noci se objeví.

Marie usmívala se cestou. I na ni působila moc letního večera, jakkoliv pro krásy a kouzla její smyslu nemávala. Úsměv její trhal stíny v duši i vyluzoval luzné klamy a světlé obrazy, jež fantazie ozlaćovala.

Tu teprve jí připadlo, že barona nebylo doma, když meškala rodina Hrdinova ve Dřenicích, a radost zmocňovala se dívky zbloudilě. Jakž, kdyby ona se stala baronkou? "Nevidáno, švadlenka," ozvalo se v duši.

"Hrdý, smělý malíř!" zvolala rozhorleně, "účty naše ještě nejsou vyrovnány. Švadlenka se povznesla a vyrovná se všem!"

Právě když vcházela do zámečku, vjížděl do přájezdů kočár. Pansťvo se vracelo z návštěvy domů. Marie odskočila a skryla se za sloupem. Vedle kočáru přiváhal na hnědouši baron Dřenicový, který s vřehotou Dubinskou byl se setkal na cestě.

Dvorně se dárným poroučel, usmíval se, a libaje Běle ruku, obrátiv se a mistrně oloupil o jednu ruku, krásnou malmaisonku, kytici, kterou habička, překonávajíc i lakonost, byla dříve darovala; snad v náhradu za nepřítomného barona.

Běla nevolí se usarděla. "Matinko, vezmi svoji kytici," pravila k paní Hrdinové s důrazem na slově svoji; uklonivši se baronovi, špechala po schodech nahoru, nevěnujíc si ho více.

Baron stanul okamžitě jako uračen; pak se vyvíhnuv na ko-

ně, zamručel mezi zuby: "Do třetice všeho dobrého. To už je dnes třetí koš."

Otočil se s hnědoušem, spatřil Marii za sloupem. "Ach, krásná švadlena," usmál se. "Její košiček byl jen z cukru. Tím si život osladíme."

Kývnul hlavou na dívku a hodil jí k nohům ukradenou ruku. Pak švihl koně bičkem a užjel dle ze zámečku.

Marie nebyla viděla příhodu z rúží, jinak by bláhová nebyla ji zvedla a za pás zastrčila. Hrdé kráček do svého pokojíka, jako by si již odnášela baronství.

"Mně k vůli koně obrátil k Dubinu," pravila si.

Za letní noci.

Palčivé slunce zášlo za hory, i poslední hra paprskův jeho ustala, stíny večera utkaly již závoj svůj kouzelný. Letní noc teplá osvěžovala přírodu denním vedrem zemlenou.

Byla z oněch nocí, v nichž i tma je průzračnou, kdy připadá člověku, že krajinou táhnou andělé a šustíce perutím svými lidstvu báje čarokrásné šepotají. Ticho bylo, ani list se nehýbal.

Běla seděla u okna a zírala do parku. Po zelených keřích jako by táhly stinné postavy a zase v houstí temném zanikaly.

Klam to jen, krásný klam letní noci!

Běla se usmívá; vidít obraz jasný, který mladistvá duše její si kouzlivě v temnotě noční. Tu něco zašustí, dívka se ulekne a jasný obraz zmizí. Běla nasmouchá, ale v parku již je zase ticho; proběhla si tam snad košička a dívka sní dále. Sní dále a zírá v noc. Jasný obraz však už nechce vyplouti, at se dívka dívá jak divá v houštinu. Temný stín se jen plíží pod oknem, obrysy lidské postavy značí se na skupení keřů, kročeje zašustly nyní tichou nocí.

"Kdo to?" myslí si Běla a snaží se, aby pronikla temnotou.

Postava stanula okamžik a již opět se plíží dále.

"Kdož asi také nespí? Jsou to kouzla letní noci, že vyluzují touhy, myšlenky a zapuzují sny?"

Postava byla již pod oknem. — Běla viděla, že zvedá ruku jako ku hrozbě; avšak ne, klam to jen letní noci. Za bělostnou rukou zjevil se Běle obličej, který i v temnotě noční poznala.

"Toté Marie," pravila. "Což také nespí? Co ji asi trvá a ze sna bouří? Ach, co dívky bouřívá! Zajisté soudí, že už spím a posílá mi políbení vzduchem. — Dobrá to dívka... Zavolám, kývnu na ni..."

Ruku Bělinu v tom zachytila ruka něžná a matčin hlas zašeptl: "Bělinko, nespíš-li?"

Běla se rychle ohléla a již obejmala matku, vinoucí se ku srdci jejímu.

"Ne, matičko. Noc je příliš krásná a teplá; nemohu spát."

"Mládí spává, byť i za noci krásné," pravila matka s úzkostlivým zvukem hlasu, vinouce deuru úžejí ku srdci. "Co tebe znepokojuje?"

"A co tebe, matinko, že nespíš?"

"Já nemívám spáti, milé dítě. Často stojím v noci u lůžka svého na stráž."

"Proto mívám takové krásné sny, když anděl hdl mnou. — Někdy tebe vidím, matinko, v polusně, ale už jsem hned a ráno neví, byl-li to sen anebo pravda."

"A dnes nespíš ještě? Vidíš, že toto blbění není přirozené. Nemáš mi co říci, Bělinko?"

"Matinko, nemáš-li ty mi co říci?" šeptala Běla matce do ucha, "Oč, že máme obě něco na srdci a rády bychom se jedna s druhou o to sdělily..."

"Jedna druhá něco říci chce. Začni ty!"

"Já bych řekla, ale nevím, jak. Prosím tebe, začni ty!"

Obě si usedly nyní, aby činem jakýms vyplnily mezeru mlčení. Matka deuru objala, Běla se k matce přivínila a položila na prsa její hlavu svou.

"Já? Nuže, řekni mi uřádně, proč jsi dnes byla tak nemluvnou? Stará paní baronka byla

přece nad míru přívětivou k tobě, div tě nelíbala..."

"Rozjímala jsem, matinko." "A co jsi rozjímala?" "Proč nás právě dnes paní baronka pozvala? Dlouho už tomu, co se o nás někdo ze Dřenic nestaral."

Matka neodpovídala. "Ty vis proč, matinko," šeptala Běla. "Pověz, co o tom soudíš."

"Baronka si přeje, zasnoubití tobě svého vnuka..."

"Tedy pravda," zašeptala Běla. "Divno jen, že tak dlouho na nás nevzpomněla a že dnes barona nebylo doma..."

"Slyšela jsi, že špechal, aby přál..."

"Věřila-li jsi tomu?" zvolala Běla přerušivši řeč matčinu.

"Proč bych nevěřila? Baronka chtěla vnuka překvapit návštěvou naší a proto ho nezdržovala, když špechal, aby první blahopřál panu kanovníkovi. Soudila, že se brzy vrátí; on zatím netuše, kdo mešká ve Dřenicích, zdržel se dle."

"Já tomu nevěřím, matinko. — Jeho chování bylo podivné; nevím, kterak bych pojmenovala stav jeho, ale přirozeně nebyl."

"Mužové v letech jeho bývají ostýchavější. mladých, uviděl-li z nenadání dámu srdce svého. — Vždyť se hned otočil a provodil nás až domů. Neviděla-li jsi, že objížděl kol zámečku dlouho ještě, aby tebe uviděl? A jak mistrně vyloudil z kytice, kterou ti dala stará paní, rúží, když jí od tebe vzal, pomáhaje ti z kočáru."

"To právě mne urazilo!" zvolala Běla živě. "Jako vzal rúží, vzal by snad i mne; ale já se nedám vzít. Matičko," zašeptala úzkostně a objala matku, "nenut, prosím tebe, nenut mne, abych se zasnoubila baronovi..."

Thukot srdce Bělina ozýval se hlasitě, že ho i matka slyšela.

"Ty skrýváš něco přede mnou!" pravila matka. "O, netaj se mně. Mluv! Svěř se mi!"

Běla přivínila se úžejí k matce, ale mlčela. Mluviti měla, svěřovati se; kde však slova vzíti pro tajné záchvěvy srdce, jež jako první puky jara pevně uzavřeny čekaly na vzkříšení, aby se rozvily. Sněhla-li matce mluviti o tomto neurčitém chvění dívčím? — Matka také dívkou byla, také poznala touhu, porozumět! Slova však scházela.

"Koho? kdy? kde?" vyzvíдалa dále matka.

"Matičko," zašeptla Běla a přivínila hlavu ku srdci matčinu; "já nevím ještě."

Zajisté toho byla vinna letní noc, čarovná, tajuplná, jež odkrývala závoj s duše dívčiny. Jinak by dívka ani matce nebyla učinila poloviční vyznání.

"Ona miluje," řekla si matka s utajeným strachem; "ale koho?"

"Láska není vždy hvězdou," pravila k Běle. "Býváť často bludickou životu. Není také vždy zdrojem blaha, jak se domnívají dívky nezkušené. Často milujeme muže, v němž se klameme; proto dobře, zkoumáme-li i sebe i muže lásky. Zachvěje-li se kdy srdčím tvoje láskou, kéž je to muž, který si účty zaslouží. Ústa je geni- em lásky. Kde jí není, běda nám! Lásku umře a na zřetelných životy pláceme slzy žalu, aniž by bylo anděla, který by jich stíral. Mužové obětivé lásky neznají a o- cenití jí nedovedou!"

Paní Hrdinová, dávajíc poučení deři, mluvila vždy bolestněji. — Nyní sklonila hlavu k hlavince dečinné a libala hebké vlasy její. Běla cítila, že kanou slzy matčiny na hlavu její. Neuměla si vysvětliti jejich původu a soudie, že pláče matka pro zmařený plán, zvolala: "Odpusť, matičko, že barona ani nemiluji ani nechtím! Je mi odporný. On se pro mne a já pro něho nehodím. Ty mne učíš milovati boha, lidi, přírodu, dobro i krásu, a on? Vysmívá se všemu. Na boha nevěří, ač se klaní mu v kostele okázale. Jest to hřích, o něm, co lidé při něm náboženství jmenují. Lid je u něho pouze vy- šším tvorem z řádu živočišstva, pří- roda hrubým úštkem, dobra ne- otí, krásu nerozumí, ne, matičko, ne! Nechtějí mne provdati za barona, byla bych nešťastnou a to- ho nechceš, vždyť své dítě milu- ješ."

"Ne, ne!" vzkřikla matka ohní- vě, "toho nechci!" a úzkostně, jak- by už nechtěti svíralo dítě je- jí v železné okovy své a ona hrá- niti je měla, přivínila Běla vni- vá k srdci. Nikdo by nebyl poznal

v ní chladnou a přianou Hrdino- vou.

"Chej, abys šťastnou byla, šťastnější!"

Nedověkla a opět libala hlavu dečinnu.

"Děkuji ti, matičko, děkuji," šeptala Běla radostně a upokoje- ně.

"Přála bych si," pokračovala matka, "abys našla mír, až se provdáš. Chvějí se, aby tebe ne- ušel některý výtečník do víru ve-řejného života a jeho zápasů. — Přála bych si, aby choť tvůj ne- žil jedině etičádostí a světu..."

"A raději bys mne dala, mati- čko, muž hlupci, sobei, který ne- miluje nic mimo své 'já'! Ten, kterého bych mohla chtít a milo- vat, musí býti mužem činu, mati- čko, obráncem práva a symem ná- roda. Baron Dřenicový mužem ne- ní."

"Koho miluje?" řekla si matka a sevřela deuru v náručí.

"Já, deera tvá, ženy, jež mne svatě lásece k lidstvu učí, měla bych se zasnoubiti muži z rodu zá- ští?" pravila Běla. "Pamatuji se dobře z dětství na výstup děsný, který mě srdce hluboce zranil a v duši se vtiskl. Vidím starou pa- ní, ana káže vnukovi, by zmrskal chlapce, že si utrl merunku; vi- díme mladého muže, který bičkem chlapce trestá... Chvějí se vše- cka ještě dnes. Proč to všechno? Pro merunku. Ó, zly to rod zástí a nepřizná. S tím se nespojím! Ne- chce se mi bičkem."

"Barvy tvého obrazu jsou pří- liš ostré, Bělo. Přisností i trestu je třeba, sice by lid okrádal ma- jetníky. Stará paní je skoupá, a- le není zlá..."

"Je, matičko. Nesváděla-li te- dnes ku zlému?"

"Nevím o ničem."

"Přemlouvala tebe, abys nepod- porovala 'Vesnu' a zneuzila k to- mu boha. Proč zavrhovati podnik tak ušlechtilý? Co by škodilo bo- hu, kdyby dívky Vrbiček zpívaly a učily se mysliti? Proč by byl dal bůh lidem hlas a rozum, kdy- by užívání darův těch bylo hří- chem? Věř, matičko, že dívkám Vrbičským je ušlechtilé zábavy a vzdělání velice třeba. Jsouť ob- mezené až běda! Vkročila jsem nejdříve třikráte do společnosti dám Vrbičských, ale zhatila se je- jich nevědomostí a zatmělostí. Hovor jejich oněmí, nemohou-li mluviti o kátech. Snažila jsem se sestoupiti k názorům jejich, ale marně všechno. Se mnou nemluvila žádná, za to všechny s Marií se spřátelily, poněvadž hovořila o ka- tech, o módách a o tanci. Nadše- ní, oheň, rozum obětují marnivo- sti; více nevědí a neznají. Čtení jejich jsou dryádnické romány. — Užřela jsem na stole v saloně paní tajemnickové takový román, i pochopila doktora Sezimu, který pronášeje úsudek o dívkách Vrbi- čekých pravil: 'Krásné tváře, ale prázdné hlavy.' Proto musíme podporovati spolek, který se po- stará o zúlechnění jejich. Viď, matičko, že přistoupíš?"

Matka byla v rozpacích. De- činnu nadšeně a vzletná slova pří- mo ze srdce jejího do srdce ma- čina vcházela.

"Jaké to dítě!" pravila si matka za řeči Běliny s hrdoostí ma- teřskou. "Anděl to dobroty. Ne- smím býti nehodnou takové de- ceř! Má pravdu!"

Nahlas řekla: "Milá Bělo, slo- věk často musí se zapřítí a pro do- bro věci jedné sřici se druhé. — Dala jsem baronce slovo a nesmím si znepráčetiti starou známou, a- bych pochtěbovala novým. Nechej si rozbívatí spolek 'Milosrd- nost,' aby naši chudí tím neut- pěli. Slabostem lidským hovětí, jest také uměním a povinností."

"Proč chci jen ničiti klčele te- prv zrna, otrávitá s kafe poupa- ta nerozvíti, podkopávati dobré základy? Zasevá se tím jen slně neaváru ve společnost. Jak by to bylo krásné, kdyby jen svornost vládl! Nesvár, neláska, nesjed- nocnost umrtvují každý dobrý zárodek."

"Kdyby bylo dívek jako ty a lidský věk nestoupal, ale zůstával dětským, totiž nevinným, nebylo by rozbíjová," pravila matka zá- ně.

"Bylo mi a podivením, že se o- tee nezastal 'Vesny' a že paní ba- ronce nedokázal škodnost jednání jejího. O něho, muže svobodomy, sluého a ovlivněného, jsem to oč- kávala."

"Otee je dobrým diplomatem," pravila Hrdinová k deři. "Ne- chce býti ani při jedné, ani při druhé straně, poněvadž, jsa po-

Rolnické pozemky v South Dakotě rodí kukurčici, pšenici a vojtěšku

V posledním roce stál v průměru 42000 nových bohatství z farmy a po čtyřech letech v tele všech států. Pozemek jest ceněn asi jednu třetinu pozemku dále na východ a který plodí ty samé úrody a plíná z akru asi ten samý úžitek.

Mimo to žat státi jest jen částečně osazena a kde pozemky mohou býti velmi levně získá- ny, zvláště hodí se pro mláčená a pěstování dobytka.

Pozemek v South Dakotě jest stejně výhodným pro domovníka jako pro ukladatelé peněz.

Pro bližší zprávu obraťte se na:

Bureau of Immigration
Dept. 12, Capitol, Pierre, S. Dak.

slaneem okraeu, musí přáti všem stejné."

"Víš co, matičko! Ty se bojíš, otee se bojíš, ale já se nebojím. — Dovol, abych směla přistoupiti ku 'Vesně.'"

"Ty? Ne, nevstupuj do veřej- nosti, zůstaň ve skrytu, v rodi- ně!" úzkostně zvolala matka.

(Pokračování.)

Adolf A. Tenopír,
Český právník.
Úřadovna: č. 1225, roh 14. a William ulice
OMAHA, NEBRASKA
Telefon: Doug. 8397.
—Veřejný notář—

Sloup a Miřáčky
vlastní první třídy moderně zařízený
HOSTINEC
v č. 1265 So. 14. St. Omaha
Všeob. družn. likéry. Fizez pivo a nejlepší druhy. Všeob. státi na raue. Telefon Douglas 7477

Joseph Bliss & Son Co.,
komisionární živým dobytčím.
Uspokojivý prodej. Rychlé vyplacení.
SOUTH OMAHA, NEBR.

Lee-Glass-Andreesen Hardware Co.
PRODÁVÁ VE VELKÉM
tlačení, vyráběné a lakované plechové nářadí. — Cinovaný plech, železný plech a kovové zboží. — Ostnatý drát hřebíky, nožičské zboží, bicykly, stělní zbraň, náboje a sportovní zboží všeho druhu.
9th and Harney Streets. OMAHA, NEBRASKA.

Václav Kozák,
2708 SO. 10. ST., OMAHA, NEBR.
vlastní mo- derní závod
řeznický a uzenářský
Zásoby čerstvého masa, jaké i všílké výrobky uzenářské jsou vždy té nejlepší jakosti. Zkuste koupiti u něho jednou a zjistíte, že područe přijde- te zase. — Zboží na požádání dováží do domu. Ob- jednávký možno učiniti telefonem: Douglas 4788.

Zvláště pro český lid.
..THE..
NEBRASKA NATIONAL BANK
přeje si během těchto měsíců ote- vřiti nové účty s 500 Cechy.
Tri a půl procenta vyplácí se pravidelně na úsporové vklady.
Navštivte nás a žádejte vysvě- tlení ohledně naší červencové nabídky.
1202 Farnam ul., Omaha.